

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

ΔΙΔΑΓΜΕΝΟ ΚΕΙΜΕΝΟ: ΛΥΣΙΑΣ, ΎΠΕΡ ΜΑΝΤΙΘΕΟΥ, ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΙ 1-3

1. Όσον αφορά, λοιπόν, αυτήν καθ' αυτήν την κατηγορία, δεν ξέρω για ποιο λόγο πρέπει να πω περισσότερα. Αλλά νομίζω, κύριοι Βουλευτές, ότι, ενώ στις άλλες δίκες η υπεράσπιση πρέπει να περιορίζεται σ' αυτές καθαυτές τις κατηγορίες, αντίθετα σε περιπτώσεις «δοκιμασίας», είναι δίκαιο ο υποψήφιος για κάποιο αξίωμα να λογοδοτεί για τις πράξεις όλης της ζωής του. Σας παρακαλώ, λοιπόν, να με ακούσετε με καλή διάθεση. Θα προσπαθήσω να απολογηθώ όσο πιο σύντομα μπορώ

2. Η έκφραση ευγνωμοσύνης στους κατηγορούς του από το Μαντίθεο στην αρχή της απολογίας του γίνεται αφενός για να κερδίσει τις εντυπώσεις και αφετέρου για να μειώσει τους αντιπάλους του. Αρχικά, πρόθεση του είναι να επιτύχει την «πρόσεξιν» των δικαστών, αφού έστω και με τις προϋποθέσεις που θέτει δε διστάζει να ευχαριστήσει τους κατηγορούς του. Κάτι τέτοιο φυσικά ξαφνιάζει το ακροατήριο του, αφού λογικά ο καθένας πιστεύει πως ο κατηγορούμενος δεν μπορεί να ευγνωμονεί τον κατήγορο του, αλλά αντίθετα τον θεωρεί εχθρό του. Για να αιτιολογήσει την απόδοση ευγνωμοσύνης στους αντιπάλους του, ο ρήτορας αναφέρει πως έτσι του δίνεται η ευκαιρία να διηγηθεί τις πράξεις της ζωής του, που τον αναδεικνύουν σε έντιμο, ηθικό και αξιόλογο πολίτη και άνθρωπο.

Από την άλλη, θέτει ως προϋπόθεση την απουσία συκοφαντικής διάθεσης των κατηγορών του για να πραγματοποιηθεί η έκφραση ευγνωμοσύνης. Με αυτό τον τρόπο επιθυμεί έστω και έμμεσα να μειώσει ηθικά τους αντιπάλους του. Τους κατηγορεί ως ανθρώπους κακούς, μοχθηρούς, που επιθυμούν να τον βλάψουν με κάθε τρόπο, αποδεικνύοντας έτσι τη μικροψυχία τους, την κακότητά τους.

3. Ο Λυσίας από το προοίμιο του λόγου του προσπαθεί να παρουσιάσει το Μαντίθεο ως ένα πρόσωπο ικανό να αναλάβει το αξίωμα του βουλευτή. Από τη παράγραφο 2 ήδη τον εμφανίζει ως άνθρωπο με έντονη αυτοπεποίθηση, με απόλυτη εμπιστοσύνη στις ικανότητες του και στην άψογη συμπεριφορά του («ἐγὼ οὕτω σφόδρα ἐμαυτῶ πιστεύω»). Η αυτοπεποίθηση και η αυτοεκτίμηση, που προβάλλονται με εμφαντικό τρόπο στη φράση αυτή, είναι στοιχεία απαραίτητα για έναν άνθρωπο που επιθυμεί να ηγηθεί της πολιτικής ζωής. Η φράση του καταλήγει με το χαρακτηρισμό «πολύ βελτίω», ο οποίος αναφέρεται στο ήθος του Μαντίθεου, στην ποιότητα της προσωπικότητάς του. Ο ρήτορας υποστηρίζει πως οι βουλευτές θα έχουν τη δυνατότητα στη διάρκεια της απολογίας του να ανακαλύψουν την ηθικότητα του, την άψογη συμπεριφορά του προς όλους.

Η καλή συμπεριφορά, η άμεμπτη ηθική είναι προϋποθέσεις αναγκαίες για όσους επιδιώκουν να αναλάβουν θέσεις εξουσίας. Παράλληλα με την αναφορά του αυτή ο Μαντίθεος επιθυμεί να κερδίσει την εύνοια και την προσοχή των δικαστών, αφού τους κινεί το ενδιαφέρον για όσα θα εξιστορήσει στη συνέχεια του λόγου του.

4. **συνείδηση:** συνήδη

πλεονεξία: πλέον

επίτευγμα: τυγχάνει

υφηγητής: ήγήσεσθαι

παρεπιδημία: έπεδήμουν

5. α)

ΣΤΗΛΗ Α	ΣΤΗΛΗ Β
Σόλων	φυσική ρητορεία
Νέστορας	λιγύς αγορητής
Τεισίας	έντεχνη ρητορεία
Λυσίας	δικανικοί λόγοι
Ισοκράτης	συμβουλευτικοί λόγοι
Δημοσθένης	επιδεικτικοί λόγοι

β) Στο **προοίμιο**, την αρχή του ρητορικού λόγου, ο ρήτορας ενημερώνει σύντομα τον ακροατή επί του θέματος και προσπαθεί να εξασφαλίσει την εύνοια και την προσοχή του. Μετά το προοίμιο συνήθως ακολουθεί η πρόθεσις, η σύντομη έκθεση του θέματος.

Με τον **επίλογο** συνήθως επιδιώκονται δυο κυρίως σκοποί:

- η **ανάμνηση**, που επιτυγχάνεται με μια συντομότατη ανακεφαλαίωση των βασικών θέσεων του λόγου και
- η **παθοποιία** που καταλήγει σε **προτροπή ή αποτροπή**. Όταν ο λόγος είναι πολύ σύντομος, ο επίλογος δεν είναι απαραίτητος.